

Projekt

z dnia 12 marca 2025 r.

Zatwierdzony przez .....

**UCHWAŁA NR XX/122/2025
RADY MIEJSKIEJ W OŻAROWIE**

z dnia 19 marca 2025 r.

w sprawie uchwalenia Gminnego Programu Wspierania Rodziny dla Gminy Ożarów na lata 2025-2027

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (t.j. Dz. U. z 2024 r. poz. 1465 z późn. zm.), w związku z art. 176 pkt 1 i art. 179 ust. 2 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (t.j. Dz. U. z 2025 r. poz. 49) **Rada Miejska w Ożarowie uchwala, co następuje:**

§ 1.

Uchwała Gminny Program Wspierania Rodziny dla Gminy Ożarów na lata 2025- 2027 stanowiący załącznik do niniejszej uchwały.

§ 2.

Wykonanie uchwały powierza się Burmistrzowi Ożarowa.

§ 3.

Uchwałą wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Przewodnicząca Rady
Miejskiej w Ożarowie

Halina Dragan

GMINNY PROGRAM WSPIERANIA RODZINY DLA GMINY OŻARÓW NA LATA 2025-2027

I. WPROWADZENIE

Niniejszy Program Wspierania Rodziny w Gminie Ożarów na lata 2025 – 2027 powstał w oparciu o ustawę z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej. Program jest kontynuacją programu wspierania rodziny realizowanego w Gminie Ożarów w poprzednich latach.

Zgodnie z zapisem w preambule w/w ustawy: „Dla dobra dzieci, które potrzebują szczególnej ochrony i pomocy ze strony dorosłych, środowiska rodzinnego, atmosfery szczęścia, miłości i zrozumienia, w trosce o ich harmonijny rozwój i przyszłą samodzielność życiową, dla zapewnienia ochrony przysługujących im praw i wolności, dla dobra rodziny, która jest podstawową komórką społeczeństwa oraz naturalnym środowiskiem rozwoju i dobra wszystkich jej członków, a w szczególności dzieci, w przekonaniu, że skuteczna pomoc dla rodziny przeżywającej trudności w opiekowaniu się i wychowywaniu dzieci oraz skuteczna ochrona dzieci i pomoc dla nich może być osiągnięta przez współpracę wszystkich osób, instytucji i organizacji pracujących z dziećmi i rodzicami”, naczelną zasadą realizacji programu jest współpraca wszystkich instytucji i podmiotów działających w obszarze wspierania rodziny.

Głównym założeniem systemowych rozwiązań w zakresie wspierania rodziny jest praca z całą rodziną w oparciu o zasadę wzajemnej współpracy i współdziałania służb publicznych, instytucji, organizacji pozarządowych i innych podmiotów zajmujących się pomaganiem rodzinie. Ważną zasadą jest jawność działania organów władzy publicznej oraz podmiotów realizujących zadania publiczne w zakresie wspierania rodziny, jak też poszanowanie godności wszystkich osób.

Podstawową zasadą Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej jest ochrona prawna rodziny. Dziecko i rodzina wymagają wsparcia, szczególnej troski, opieki i ochrony. W rodzinie wychowują się kolejne pokolenia, które w okresie swojej dorosłości kształtują społeczeństwo. Rodzina pełni szereg funkcji mających na celu zaspokojenie potrzeb swoich

członków, jej zadaniem jest zapewnienie warunków umożliwiające dziecku prawidłowy rozwój biologiczny i psychospołeczny. Ponadto, rodzina jest pierwszą instytucją wychowawczą, w której przebiega proces socjalizacji oraz kształtowania się osobowości dziecka. Prawidłowemu funkcjonowaniu rodziny może zagrażać szereg czynników, których długotrwałe oddziaływanie czyni rodzinę dysfunkcyjną, nie potrafiącą sprostać swoim obowiązkom wobec dzieci, mającą ograniczone zasoby własne i możliwości samodzielnego rozwiązania występujących problemów oraz nie potrafiącą przezwyciężyć pojawiających się w systemie rodzinnym sytuacji kryzysowych.

Nierzadko problemy występujące w rodzinie dysfunkcyjnej są bardzo złożone, a ich wielość powoduje trudności w wypełnianiu podstawowych funkcji rodziny. W celu zapewnienia odpowiedniego wsparcia rodzinie przeżywającej trudności konieczna jest interdyscyplinarna praca z rodziną, której elementami są:

- 1) diagnoza sytuacji rodziny i jej najbliższego środowiska,
- 2) analiza przyczyn pojawiających się kryzysów,
- 3) praca z rodziną: rozwijanie i wzmocnienie kompetencji opiekuńczo – wychowawczych rodziców oraz świadomości w zakresie planowania oraz funkcjonowania rodziny, monitorowanie sytuacji rodzin zagrożonych ich wystąpieniem,
- 4) przeciwdziałanie marginalizacji i degradacji społecznej,
- 5) dążenie do integracji i reintegracji rodziny.

Odpowiednio zaprojektowane instytucjonalne formy wsparcia powinny mieć charakter pomocniczy, tj. uwzględniać zasoby własne rodziny, odbywać się przy jej aktywnym udziale oraz za jej zgodą. Zamiast zastępować rodzinę w wypełnianiu funkcji opiekuńczo – wychowawczych, należy ją wspierać i wspomagać. Takie oddziaływania pozwolą rodzinom odzyskać poczucie własnej sprawczości i uzyskać kompetencje do prawidłowego wypełniania jej funkcji.

Podstawowym założeniem Programu Wspierania Rodziny na lata 2025 -2027 jest rozwijanie funkcjonującego w Gminie Ożarów systemu wspierania rodzin przeżywających trudności opiekuńczo-wychowawcze, w celu przywrócenia im zdolności do prawidłowego wypełniania funkcji rodziny, poprzez pracę z rodziną oraz zapewnienie pomocy w opiece i wychowaniu dzieci. Planowane w programie

działania, w zależności od celów, ze szczególnym uwzględnieniem sytuacji danej rodziny, będą miały charakter: profilaktyczny, interwencyjny i reintegracyjny.

II. UZASADNIENIE WPROWADZENIA PROGRAMU

Zgodnie z art. 176 pkt. 1 i art. 179 ust. 2 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 roku o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej do zadań własnych gminy należy m. in. opracowanie i realizacja trzyletniego gminnego programu wspierania rodziny. W świetle założeń ustawy pomoc dziecku i jego rodzinie powinna mieć charakter interdyscyplinarny i być udzielana przez właściwych specjalistów w ramach zintegrowanego lokalnego systemu. Ważne jest, by działania i decyzje względem rodziny były podejmowane przy współpracy wyspecjalizowanych instytucji (pomoc społeczna, szkoła, sąd, policja). Konsekwencją powyższego zapisu jest wprowadzenie trzyletniego programu wspierania rodziny w Gminie Ożarów na lata 2025-2027. Priorytetem będzie stworzenie działań profilaktycznych i osłonowych tak, aby zapobiegać marginalizacji i społecznemu wykluczeniu rodzin. Świadczenie wsparcia dla rodzin zagrożonych społecznym obniżeniem standardu życia ma dać poczucie bezpieczeństwa i gwarancje wsparcia instytucjonalnego. Każdy potrzebujący powinien mieć zapewnione wsparcie i posiadać pewność, że może je otrzymać w instytucjach do tego celu powołanych.

Zadania przyjęte do realizacji w ramach Programu są spójne z kierunkami działań przyjętymi w szczególności w następujących aktach prawnych:

- ▲ Ustawa z dnia 9 czerwca 2011r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej- tekst jednolity (Dz. U. z 2025 r., poz. 49)
- ▲ Ustawa z dnia 12 marca 2004r. o pomocy społecznej (Dz. U. z 2024 r., poz. 1283 z późn. zm.)
- ▲ Ustawa z dnia 29 lipca 2005r. o przeciwdziałaniu przemocy domowej -(t.j. Dz. U. z 2024 r., poz. 1673 z późn. zmian.)
- ▲ Ustawa z dnia 26 października 1982r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi tekst jednolity (Dz. U. z 2023 r., poz. 2151 z późn. zmian.)
- ▲ Ustawa z dnia 29 lipca 2005r. o przeciwdziałaniu narkomanii-tekst jednolity (Dz. U. z 2023r. , poz. 1939)
- ▲ Ustawa z dnia 4 listopada 2016r. o wsparciu kobiet w ciąży i rodzin „Za życiem” - (t. j. Dz. U. z 2024r., poz. 1829)
- ▲ Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych dla Gminy Ożarów
- ▲ Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych dla Gminy Ożarów
- ▲ Program Przeciwdziałania Przemocy domowej oraz Ochrony Ofiar Przemocy domowej w Gminie Ożarów na lata 2024-2030.

III. DIAGNOZA

3.1 Demografia

Gmina Ożarów leży we wschodniej części województwa świętokrzyskiego w powiecie opatowskim. Gmina graniczy od północy z obszarem gminy Tarłów, od wschodu z obszarem gminy Annopol i Zawichost, od południa z gminami Dwikozy i Wilczyce, a od zachodu z gminami Wojciechowice i Ćmielów. Powierzchnia gminy wynosi 183,29 km²

Na dzień **31.12.2024r.** gmina Ożarów liczyła **10170** mieszkańców (w tym zameldowani na pobyt czasowy 191 osób)

Tabela 1. Stan ludności Gminy Ożarów na dzień 31.12.2024r.

Ogółem liczba mieszkańców	Dzieci do 6 roku życia	Liczba mieszkańców do 18 lat	Kobiety w wieku 19 – 60 lat	Mężczyźni w wieku 19 – 65 lat	Kobiety od 61 roku życia	Mężczyźni powyżej 65 roku życia
10170	456	1771	2735	3164	1602	896

Według danych ewidencji ludności Urzędu Miejskiego w Ożarowie liczba mieszkańców wynosi 10170 osób, w tym 4337 kobiet i 4060 mężczyzn oraz 2227 dzieci i młodzieży do 18-ego roku życia. Liczba mieszkańców gminy Ożarów sukcesywnie zmniejsza się w skutek malejącego przyrostu naturalnego. Liczba urodzeń od 01.01.2024r. do 31.12.2024r. wyniosła 57 osób, natomiast liczba zgonów w tym czasie wyniosła 133 osoby.

3.2. Diagnoza sytuacji rodzin w gminie Ożarów

Rodziny z trudnościami opiekuńczo - wychowawczymi stanowią znaczną część osób korzystających z pomocy społecznej. Najczęściej niezaradność rodziny w opiece i wychowaniu własnych dzieci łączy się z dysfunkcjami takimi jak: uzależnienia, przemoc domowa, zaburzenia równowagi systemu rodzinnego w sytuacjach kryzysowych, problemy w pełnieniu ról rodzicielskich, małżeńskich i zawodowych. Dysfunkcje te wyrażają się głównie niedojrzałością emocjonalną, problemami we współżyciu z ludźmi, trudnościami adaptacyjnymi, niezaradnością w prowadzeniu gospodarstwa domowego, problemami wychowawczymi w środowisku rodzinnym i zawodowym. Istotną rolę zgodną z polityką społeczną państwa odgrywa praca socjalna w połączeniu ze wsparciem finansowym lub rzeczowym. To pracownicy socjalni są pierwszymi osobami, które mają bezpośredni kontakt z rodziną w środowisku. Przeprowadzając wywiady środowiskowe dokonują diagnozy tych problemów.

Podejmując rozważania na temat roli rodziny w systemie profilaktyki, trzeba zdawać sobie sprawę z aktualnych zagrożeń. Wiele małżeństw się rozpada. Rodzice nie zwracają uwagi na potrzeby dziecka (głównie emocjonalne). Coraz bardziej widoczne są różnice pomiędzy bogatymi a biednymi. Najbardziej przez ten stan rzeczy cierpią dzieci, które pozostawione „same sobie” podejmują działania dewiacyjne, które prowadzą do niedostosowania społecznego.

Pracownicy socjalni jak również i asystent rodziny w ramach wykonywania swoich obowiązków podejmują działania na rzecz rodzin dysfunkcyjnych, borykających się z różnorodnymi problemami.

Najczęstsze przyczyny nasilenia trudnych sytuacji życiowych, które są powodem ubiegania się o wsparcie przedstawia poniższa tabela.

Tabela 2. Przyczyny powodujące konieczność udzielania pomocy.

Powód trudnej sytuacji życiowej	Liczba rodzin	Liczba osób w tych rodzinach
Bezrobocie	123	306
Niepełnosprawność	113	177
Długotrwała lub ciężka choroba	78	108
Ubóstwo	77	120
Zdarzenie losowe	24	50
Bezradność w sprawach opiekuńczo – wychowawczych i prowadzenia gospodarstwa domowego:	17	69
- w tym rodziny niepełne	12	41
- w tym rodziny wielodzietne	2	14
Bezdomność	9	9
Potrzeba ochrony macierzyństwa	7	34
Trudności w przystosowaniu do życia po zwolnieniu z zakładu karnego	4	5
Sytuacja kryzysowa	2	6
Alkoholizm	1	1
Trudności w przystosowaniu do życia po zwolnieniu z zakładu karnego	4	3
Przemoc domowa		

W związku z powyższym można zauważyć iż główną ustawową przesłanką przyznawania świadczeń z pomocy społecznej jest bezrobocie, niepełnosprawność, długotrwała choroba i ubóstwo.

Dużym problemem z jakim borykają się mieszkańcy gminy Ożarów jest bezrobocie. Bezrobocie jako najważniejszy problem społeczny w swych konsekwencjach niesie za sobą szereg negatywnych skutków

rozszerzających się na inne płaszczyzny życia ludzkiego. Należą do nich nie tylko spadek stopy życiowej ze względu na negatywne skutki przekładające się wprost na budżet domowy, ale również takie zjawiska jak: poczucie bezradności, brak motywacji do kolejnych poszukiwań na rynku pracy, niskie poczucie własnej wartości. Pozostawanie bez pracy powoduje ubożenie rodzin i bardzo często jest przyczyną powstania w rodzinie dysfunkcji takich jak: alkoholizm i przemoc.

Tabela 3. Charakterystyka osób bezrobotnych na terenie gminy Ożarów w 2024r.

	2021r.	2024r.
Bezrobotni zarejestrowani ogółem	598	435
Liczba kobiet	338	204
Liczba mężczyzn	260	200
Z prawem do zasiłku	62	39
Bezrobotni będący w szczególnej sytuacji na rynku pracy	516	374
Długotrwale bezrobotni	377	296

Analizując dane pozyskane z 2024r. w odniesieniu do lat ubiegłych wynika, że wskaźnik bezrobocia w gminie Ożarów zmalał. Zauważalny jest spadek bezrobocia wśród kobiet. Ponadto znacznie spadła ilość osób bezrobotnych będących w szczególnej sytuacji na rynku pracy. Kwestie dotyczące łagodzenia skutków bezrobocia oraz aktywizacji zawodowej, w tym status osób w szczególnej sytuacji na rynku pracy i udogodnienia, jakie dla nich przewidziano, zostały uregulowane w przepisach Ustawy z dnia 20 kwietnia 2004 roku o promocji zatrudnienia instytucjach rynku pracy, zwanej ustawą o „ustawą o promocji zatrudnienia”.

Katalog osób, które są traktowane jako będące w szczególnej sytuacji na rynku pracy, zawarto w art. 49 ustawy o promocji zatrudnienia. W ogólnym rozumieniu w pojęciu tym mieszczą się osoby, które – ze względu na takie czynniki jak: wiek, kwalifikacje zawodowe lub status rodzinny albo stan zdrowia bądź inne okoliczności – mają szczególne trudności w uzyskaniu zatrudnienia lub innej pracy zarobkowej do której zalicza się:

- bezrobotnych do 30. roku życia – czyli osoby bezrobotne, które do dnia zastosowania wobec nich usług lub instrumentów rynku pracy nie ukończyły 30. roku życia;
- bezrobotnych powyżej 50. roku życia – czyli takich, którzy w dniu zastosowania wobec nich usług lub instrumentów rynku pracy ukończyli co najmniej 50. rok życia;

- bezrobotnych długotrwale – przez co należy rozumieć bezrobotnych pozostających w rejestrze powiatowego urzędu pracy (PUP) łącznie przez okres ponad 12 miesięcy w okresie ostatnich 2 lat, z wyłączeniem okresów odbywania stażu i przygotowania zawodowego dorosłych bezrobotnych korzystających ze świadczeń z pomocy społecznej;
- bezrobotnych posiadających co najmniej 1 dziecko do 6. roku życia lub co najmniej 1 dziecko z niepełnosprawnością do 18. roku życia;
- bezrobotnych osób z niepełnosprawnościami;
- poszukujących pracy niepozostających w zatrudnieniu lub niewykonujących innej pracy zarobkowej opiekunów osoby z niepełnosprawnością, z wyłączeniem opiekunów wskazanej osoby pobierających świadczenie pielęgnacyjne lub specjalny zasiłek opiekuńczy na podstawie przepisów o świadczeniach rodzinnych, lub zasiłek dla opiekuna na podstawie przepisów o ustaleniu i wypłacie zasiłków dla opiekunów
- bezrobotnych bez kwalifikacji zawodowych – czyli osoby bezrobotne nieposiadające kwalifikacji do wykonywania jakiegokolwiek zawodu poświadczonych dyplomem, świadectwem lub innym dokumentem uprawniającym do wykonywania zawodu;

Z pomocy Ośrodka Pomocy Społecznej w Ożarowie w roku 2024 skorzystało ogółem 298 rodzin w tym z pomocy pieniężnej skorzystało 232 rodziny.

Tabela 4. Struktura rodzin z dziećmi objętymi pomocą Ośrodka Pomocy Społecznej w Ożarowie.

Typy Rodzin	Liczba rodzin
rodziny z dziećmi	81
w tym wielodzietne	29
w tym niepełne	24

Tabela 5. Rodziny objęte pomocą Ośrodka Pomocy Społecznej z podziałem na liczbę dzieci w rodzinie

	Liczba dzieci w rodzinie						
	1 dziecko	2 dzieci	3 dzieci	4 dzieci	5 dzieci	6 dzieci	7 dzieci
Liczba rodzin	29	33	15	3	0	0	1

Ważnym instrumentem polityki edukacyjnej i integracyjnej oraz wyrównywania szans rozwojowych jest edukacja przedszkolna. Dla dzieci, których rozwój przebiega nieharmonijnie lub z

opóźnieniem, wychowywanie przedszkolne jest szansą na wczesne wspieranie rozwoju w sferze poznawczej, funkcjonalnej i społecznej. Wsparciem dla rodziców mających dzieci do 3 roku życia jest Żłobek „U Skłodowskiej”. Jest dzienną placówką mogącą przyjąć 35 dzieci. Rodzice korzystający z pomocy takiej placówki mogą podjąć zatrudnienie. Wychowaniem przedszkolnym, realizowanym w Ożarowie w przedszkolach publicznych objęte są dzieci w wieku 3 - 6 lat.

Tabela 6. Dzieci uczęszczające do żłobka na terenie gminy Ożarów

Żłobek „U Skłodowskiej”	Rok szkolny 2021/2022	Rok szkolny 2022/2023	Rok szkolny 2023/2024	Rok szkolny 2024/2025
Liczba dzieci	35	28	24	19

Tabela 7. Dzieci uczęszczające do przedszkoli na terenie gminy Ożarów.

Placówki wychowania przedszkolnego	Liczba dzieci w roku szkolnym 2021/2022	Liczba dzieci w roku szkolnym 2022/2023	Liczba dzieci w roku szkolnym 2023/2024	Liczba dzieci w roku szkolnym 2024/2025
Przedszkole Publiczne w Ożarowie	192	208	207	181
Oddział przedszkolny w szkole podstawowej w Ożarowie przy Stowarzyszeniu na rzecz rozwoju ZS w Ożarowie im. M. Skłodowskiej - Curii	60	94	101	83
Przedszkole w Publicznym Zespole Szkół i Przedszkola w Lasocinie	44	36	29	23
Oddział przedszkolny w Publicznej Szkole Podstawowej w Pisarach	26	19	19	8
Oddział przedszkolny w Szkole Podstawowej w Janowicach	24	22	16	12
Łącznie	346	379	372	307

Edukacja szkolna w gminie Ożarów jest realizowana w 5 szkołach podstawowych.

Tabela 8. Uczniowie szkół podstawowych w gminie Ożarów.

Szkoła	Liczba dzieci w roku szkolnym 2021/2022	Liczba dzieci w roku szkolnym 2022/2023	Liczba dzieci w roku szkolnym 2023/2024	Liczba dzieci w roku szkolnym 2024/2025
Szkoła Podstawowa w ZSO im. E. Szyłki w Ożarowie	460	436	419	457
Szkoła Podstawowa przy Stowarzyszeniu na rzecz rozwoju ZS w Ożarowie im. M. Skłodowskiej - Curii	192	150	123	120
Publiczny Zespół Szkół i Przedszkola w Lasocinie	64	53	55	57
Publiczna Szkoła Podstawowa w Pisarach	56	47	42	51
Szkoła Podstawowa w Janowicach	42	35	30	32
Łącznie	814	721	669	717

Podstawową formą wsparcia w kryzysach szkolnych, rówieśniczych i osobistych dla dzieci i młodzieży z rodzin dysfunkcyjnych są zajęcia świetlicowe, dzięki czemu dzieci mogą odrobić lekcje oraz nadrobić zaległości pod opieką pedagoga. Od roku 2019 na terenie Gminy funkcjonują świetlice środowiskowe. Świetlice środowiskowe pełnią rolę przygotowania dzieci i młodzieży do samodzielnego życia, kształtowania właściwych postaw społecznych poprzez objęcie ich w czasie wolnym od zajęć

szkolnych, oraz zajęciami edukacyjnymi i profilaktycznymi. Działalność świetlic to przede wszystkim kompleksowe wsparcie dzieci. Celem głównym Świetlicy Środowiskowej jest stwarzanie prawidłowych warunków rozwoju dzieciom i młodzieży z problemami rodzinnymi, emocjonalnymi, szkolnymi, zagrożonym demoralizacją lub uzależnieniem, a także wspomaganie rodzin ubogich, niewydolnych wychowawczo i zagrożonych wykluczeniem społecznym. Zajęcia realizowane są na terenie gminy Ożarów w miejscowościach: Janowice, Pisary, Ożarów, Wyszmontów, Lasocin.

Świetlice pełnią również funkcję centrów kultury lokalnej, organizując czas wolny, integrują społeczność, realizują indywidualny plan wsparcia.

Tabela 9. Liczba dzieci w świetlicach środowiskowych

1	Świetlica środowiskowa w Ożarowie	30
2	Świetlica środowiskowa w Lasocinie	30
3	Świetlica środowiskowa w Pisarach	30
4	Świetlica środowiskowa w Janowicach	30
5	Świetlica środowiskowa w Wyszmontowie	22

Ponadto wszystkie dzieci objęte wychowaniem i edukacją, pochodzące z rodzin których dochód nie przekracza 200% kryterium dochodowego określonego ustawą o pomocy społecznej, mają możliwość korzystania z bezpłatnych posiłków w ramach programu rządowego „Posiłek w szkole i w domu”. W 2024r. z nieodpłatnych posiłków w przedszkolu skorzystało 38 dzieci oraz 92 uczniów szkół podstawowych i szkół ponadpodstawowych.

Mając na uwadze dobro dzieci, uczęszczających do szkół i przedszkoli na terenie gminy Ożarów, zostały zawarte porozumienia między instytucjami szkolnymi a Ośrodkiem Pomocy Społecznej. Celem tych porozumień jest współpraca w wyniku której zostanie podjęta szybka i skuteczna interwencja w przypadku zaobserwowania nieprawidłowości w zachowaniu dziecka. Efektem tego będzie udzielone dziecku i jego rodzinie wsparcie potrzebne do poprawy sytuacji życiowej tej rodziny.

Drugą grupę korzystającą z pomocy społecznej stanowią rodziny z dziećmi. Część z tych rodzin przeżywa trudności opiekuńczo- wychowawcze, które w ostateczności mogą kończyć się umieszczeniem dziecka w systemie pieczy zastępczej.

Rodzina dysfunkcyjna jest to rodzina, która nie spełnia swych zadań względem dzieci. W takiej rodzinie na pierwszym miejscu zaspakajane są potrzeby rodziców a nie dzieci. Zaburzona jest również więź emocjonalna między członkami rodziny. Atmosfera w rodzinie jest pełna napięcia. Nie można

wyrażać swoich uczuć i myśli. Rodzina dysfunkcyjna naraża dziecko na szereg negatywnych emocji. Wobec dzieci stosowane są surowe kary, nieadekwatne do stopnia przewinienia. W rodzinie dysfunkcyjnej często występuje podejrzenie, że jedno bądź oboje rodziców uzależniło się od alkoholu lub jedno bądź oboje rodziców stosuje przemoc fizyczną lub emocjonalną wobec pozostałych członków rodziny.

Należy zauważyć, że rodziny, w których występuje problem alkoholowy zwykle charakteryzuje niższy status socjoekonomiczny, ograniczone możliwości związane z wykształceniem czy podjęciem pracy. Ta grupa rodzin szczególnie narażona jest na występowanie przemocy, aczkolwiek to zjawisko dotyczy nie tylko rodzin dysfunkcyjnych, ale i tych dobrze sytuowanych, w których na pozór nie występują problemy.

Aktem prawnym na terenie gminy Ożarów, na podstawie, którego prowadzona jest realizacja wskazanych w nim działań jest Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych uchwalany corocznie przez Radę Gminy. Z danych uzyskanych z Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Ożarowie wynika, że do 31 grudnia 2024r. wpłynęło do Komisji łącznie 10 wniosków o podjęcie czynności zmierzających do leczenia odwykowego osób podejrzanych o uzależnienie od alkoholu, z czego do Sądu skierowano 2 wnioski o zastosowanie obowiązku poddania się leczeniu odwykowemu.

Praca z rodziną przeżywającą trudności w zakresie opieki i wychowania dzieci wymaga zaangażowania wielu specjalistów. Jednym z kluczowych w tej dziedzinie obok pracownika socjalnego jest asystent rodziny. W ramach programu wspierania rodzin gmina ma możliwość zatrudnienia asystenta rodziny do pracy na rzecz rodzin przeżywających trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo – wychowawczej. Rola asystenta rodziny polega na całościowym wspieraniu rodziny wychowującej dzieci zagrożone wykluczeniem społecznym, poprzez zmianę stosunku osób w rodzinie do własnej sprawczości, podniesienie ich samooceny, wzbudzenie wiary we własne siły, a także pomoc w wykonywaniu najprostszych czynności, składających się na proces prowadzenia gospodarstwa domowego. Praca asystenta polega na uszczegółowieniu i pogłębieniu diagnozy problemów rodziny opracowanej przez pracownika socjalnego oraz zaplanowaniu i wdrożeniu działań zmierzających do rozwiązania problemów rodziny z jej aktywnym udziałem we współpracy z pracownikiem socjalnym i innymi specjalistami działającymi na rzecz rodziny. Asystent zostaje wprowadzony przez pracownika socjalnego do rodziny z problemami w sprawach opiekuńczo -wychowawczych, a także w sprawach przemocy, uzależnień, choroby psychicznej czy innych problemów. Działania asystenta rodziny mają wspomagać rozwój kompetencji wszystkich członków rodziny czemu służy indywidualne podejście do rodziny i jej

problemów. Należy jednak podkreślić, że asystent rodziny nie przejmuje działań za rodzinę, jedynie wspiera ją w wykonywaniu określonych obowiązków jak również w podjętych działaniach, pokazuje jakie efekty przyniesie ich praca oraz ukierunkowuje te działania w taki sposób, aby przyniosły one zamierzone efekty. Asystent wspiera rodzinę, uczy, pokazuje przykłady, podpowiada gdzie szukać rozwiązań, jednym słowem „asystuje”. Zgodnie z art.15 ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej z dnia 9 czerwca 2011 do zadań asystenta rodziny należy:

- 1) opracowanie i realizacja planu pracy z rodziną we współpracy z członkami rodziny i w konsultacji z pracownikiem socjalnym, o którym mowa w art. 11 ust. 1;
- 2) opracowanie, we współpracy z członkami rodziny i koordynatorem rodzinnej pieczy zastępczej, planu pracy z rodziną, który jest skoordynowany z planem pomocy dziecku umieszczonego w pieczy zastępczej;
- 3) udzielanie pomocy rodzinom w poprawie ich sytuacji życiowej, w tym w zdobywaniu umiejętności prawidłowego prowadzenia gospodarstwa domowego;
- 4) udzielanie pomocy rodzinom w rozwiązywaniu problemów socjalnych;
- 5) udzielanie pomocy rodzinom w rozwiązywaniu problemów psychologicznych;
- 6) udzielanie pomocy rodzinom w rozwiązywaniu problemów wychowawczych z dziećmi;
- 7) wspieranie aktywności społecznej rodzin;
- 8) motywowanie członków rodzin do podnoszenia kwalifikacji zawodowych;
- 9) udzielanie pomocy w poszukiwaniu, podejmowaniu i utrzymywaniu pracy zarobkowej;
- 10) motywowanie do udziału w zajęciach grupowych dla rodziców, mających na celu kształtowanie prawidłowych wzorców rodzicielskich i umiejętności psychospołecznych;
- 11) udzielanie wsparcia dzieciom, w szczególności poprzez udział w zajęciach psychoedukacyjnych;
- 11a) udzielanie wsparcia dziecku przez towarzyszenie mu podczas posiedzenia albo rozprawy z jego udziałem, o których mowa w [art. 76a § 1](#) ustawy z dnia 6 czerwca 1997 r. - Kodeks postępowania karnego.
- 12) podejmowanie działań interwencyjnych i zaradczych w sytuacji zagrożenia bezpieczeństwa dzieci i rodzin;
- 13) prowadzenie indywidualnych konsultacji wychowawczych dla rodziców i dzieci;
- 13a) realizacja zadań określonych w [ustawie](#) z dnia 4 listopada 2016 r. o wsparciu kobiet w ciąży i rodzin "Za życiem".
- 14) prowadzenie dokumentacji dotyczącej pracy z rodziną;

- 15) dokonywanie okresowej oceny sytuacji rodziny, nie rzadziej niż co pół roku, i przekazywanie tej oceny podmiotowi, o którym mowa w art. 17 ust. 1;
- 16) monitorowanie funkcjonowania rodziny po zakończeniu pracy z rodziną;
- 17) sporządzanie, na wniosek sądu, opinii o rodzinie i jej członkach;
- 18) współpraca z jednostkami administracji rządowej i samorządowej, właściwymi organizacjami pozarządowymi oraz innymi podmiotami i osobami specjalizującymi się w działaniach na rzecz dziecka i rodziny;
- 19) współpraca z zespołem interdyscyplinarnym lub grupą diagnostyczno-pomocową, o których mowa w [art. 9a](#) ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy domowej, lub innymi podmiotami, których pomoc przy wykonywaniu zadań uzna za niezbędną.

Ośrodek Pomocy Społecznej w Ożarowie zatrudnia 1 asystenta rodziny w systemie zadaniowego czasu pracy. Wspieranie rodziny jest prowadzone za jej zgodą i aktywnym udziałem oraz z uwzględnieniem zasobów własnych i źródeł wsparcia zewnętrznego.

Ilość rodzin, które uzyskały wsparcie asystenta rodziny w ramach programu wspierania rodziny w latach 2022 – 2024 przedstawia poniższa tabela

Tabela 10. Liczba rodzin objętych wsparciem asystenta rodziny w latach 2022 – 2024.

Rok	Liczba rodzin objętych wsparciem asystenta rodziny	Liczba dzieci w rodzinach objętych wsparciem asystenta rodziny
2022	13	32
2023	15	39
2024	15	39

Na przestrzeni ostatnich lat widać potrzebę działalności i obecności asystenta rodziny w rodzinach z problemami opiekuńczo - wychowawczymi w gminie Ożarów. Ponadto z gminy Ożarów w pieczy zastępczej w roku 2022 przebywało 21 dzieci. Dziesięcioro dzieci przebywało w rodzinach zastępczych a jedenaścioro dzieci w placówce opiekuńczo - wychowawczej w Tarłowie, Ożarowie i Opatowie w tym pięcioro dzieci w spokrewnionych rodzinach zastępczych. Decyzja Sądu Rejonowego w Opatowie - Wydział Rodzinny i Nieletnich pięcioro dzieci z gminy Ożarów trafiło do placówki opiekuńczo - wychowawczej w Ożarowie, natomiast sześcioro dzieci zostało umieszczonych w rodzinnej pieczy zastępczej, w tym czworo z nich w spokrewnionej rodzinie zastępczej. Ponadto jedno dziecko, które przebywało w rodzinie zastępczej po upływie 2 lat zostało przeniesione do placówki opiekuńczo -

wychowawczej w Opatowie. W sumie w roku 2022 opłacono pobyt w pieczy zastępczej i placówkach całodobowych 21 dzieci na kwotę 23 4513, 39 zł. , w tym 10 dzieci w pieczy zastępczej w kwocie 38085,66 zł oraz 11 dzieci w placówkach opiekuńczych w kwocie 19 6427,73 zł.

W roku 2023 asystent rodziny pracował z 15 rodzinami, w których wychowywało się 39 dzieci w tym sześćcioro dzieci z tych rodzin przebywało w placówce opiekuńczej w Ożarów. Wszystkie te rodziny podpisały kontrakty socjalne dotyczące współpracy z asystentem rodziny i pracownikiem socjalnym. Z 3 rodzinami asystent zakończył współpracę z powodu zmiany miejsca zamieszkania rodziny. W pieczy zastępczej w roku 2023 przebywało 19 dzieci. Dziesięcioro dzieci przebywało w rodzinach zastępczych a dziesięcioro dzieci w placówce opiekuńczo - wychowawczej w Tarłowie, Ożarowie i Opatowie, w tym pięcioro dzieci w spokrewnionych rodzinach zastępczych. W sumie w roku 2023 opłacono pobyt w pieczy zastępczej i placówkach całodobowych 19 dzieci na kwotę 30 5053,82zł , w tym 9 dzieci w pieczy zastępczej w kwocie 43 596,64zł. oraz 10 dzieci w placówkach opiekuńczych w kwocie 263 573,78zł.

W roku 2024 asystent rodziny pracował z 15 rodzinami w których wychowywało się 39 dzieci w tym ośmioro przebywało w placówce opiekuńczo - wychowawczej w Ożarowie i Tarłowie. W dwóch rodzinach ,w których asystent zakończył współpracę, nadal będzie prowadzony monitoring zgodnie z ustawą o wspieraniu rodziny i pieczy zastępczej. W sumie w roku 2024 opłacono pobyt w pieczy zastępczej i placówkach całodobowych 19 dzieci na kwotę 355 886, 98zł , w tym 8 dzieci w pieczy zastępczej w kwocie 51 471, 52zł. oraz 11 dzieci w placówkach opiekuńczych w kwocie 304 415, 46zł. Z dniem 1 stycznia 2017r. weszła w życie ustawa o wsparciu kobiet w ciąży i rodziny „**Za życiem**” - przepisy prawa dotyczące wsparcia w zakresie dostępu do świadczeń opieki zdrowotnej oraz świadczeń na rzecz rodziny. W latach 2022-2024 asystent nie współpracował z rodziną uprawnioną do korzystania ze wsparcia asystenta rodziny zgodnie z ustawą z dnia 4 listopada 2016r. o wsparciu kobiet w ciąży i rodzin „**Za życiem**”.

W sytuacjach wyjątkowych po wyczerpaniu wszystkich form pomocy rodzinie oraz z uwagi na dobro dziecka i konieczność zapewnienia mu niezwłocznej opieki Gmina Ożarów współfinansuje pobyt dzieci z terenu gminy w pieczy zastępczej oraz placówkach opiekuńczo – wychowawczych w Ożarowie, Tarłowie i Opatowie. Liczbę dzieci z terenu Gminy Ożarów umieszczonych w pieczy zastępczej w latach 2022 – 2024 przedstawia poniższa tabela.

Tabela 11. Liczba dzieci przebywających w pieczy zastępczej.

Rok	Liczba dzieci umieszczonych w pieczy zastępczej w danym roku
2022	21
2023	19
2024	19

Mówiąc o rodzinie musimy spojrzeć na nią szerzej nie ograniczając się tylko do tzw. rodzin dysfunkcyjnych. W obecnej sytuacji demograficznej należy podjąć wszelkie działania promujące rodzicielstwo. Jednym z takich działań naszego państwa jest ustanowienie **rządowego programu dla rodzin wielodzietnych**. W ramach tego programu funkcjonuje Ogólnopolska Karta Dużej Rodziny, która przysługuje rodzinom z przynajmniej trójką dzieci, niezależnie od dochodu. Karta jest wydawana bezpłatnie, każdemu członkowi rodziny. Rodzice mogą korzystać z karty dożywotnio, dzieci zaś do 18-tego roku życia lub do ukończenia nauki, maksymalnie do osiągnięcia 25 lat, zaś dzieci legitymujące się orzeczeniem o umiarkowanym albo znacznym stopniu niepełnosprawności na czas jego trwania. Karta Dużej Rodziny to system zniżek i dodatkowych uprawnień dla rodzin 3+ zarówno w instytucjach publicznych, jak i w firmach prywatnych. Posiadacze KDR mają możliwość tańszego korzystania z oferty podmiotów m. in. z branży spożywczej, paliwowej, bankowej czy rekreacyjnej. KDR wspiera budżety rodzin wielodzietnych oraz ułatwia dostęp do dóbr i usług.

Dużej Rodziny oferuje system zniżek oraz dodatkowych uprawnień, przez instytucje, które podjęły współpracę w tym zakresie

Tabela 12. Liczba wydanych Kart Dużej Rodziny w latach 2022 – 2024.

Karta Dużej Rodziny			
Rok	2022	2023	2024
Liczba rodzin	92	82	42
Liczba osób	181	162	79
Rodzice	135	122	49
Dzieci	46	40	3

IV. ZASOBY GMINY OŻARÓW

Program Wspierania Rodziny w Gminie Ożarów na lata 2025- 2027 będzie służył realizacji gminnej polityki rodzinnej. Działania na rzecz dziecka i rodziny realizują instytucje opisane w poniższej tabeli

Tabela 13. Instytucje realizujące działania na rzecz dziecka i rodziny z Gminy Ożarów.

Nazwa placówki	Rodzaj działalności
Urząd Miejski w Ożarowie	Przyznawanie i wypłacanie stypendiów, dowozy dzieci niepełnosprawnych, dodatki mieszkaniowe.
Ośrodek Pomocy Społecznej w Ożarowie	Praca socjalna, pomoc finansowa i rzeczowa, dożywianie dzieci w szkołach, specjalistyczne poradnictwo: wspieranie aktywności lokalnej, pomoc prawna, psychologiczna, pomoc asystenta rodziny, świadczenie usług opiekuńczych i specjalistycznych w środowisku, realizacja kontraktów socjalnych, realizacja Europejskiego Programu Pomocy Żywnościowej (FEPŻ) przy współpracy z Bankiem Żywności w Ostrowcu Św., współpraca z Klubami Seniora i Dziennym Domem Seniora, wsparcie w ramach programu „Asystent osoby z niepełnosprawnością”, świadczenie bezpłatnej usługi transportowej door-to-door, realizacja ustawy o świadczeniach rodzinnych i funduszu alimentacyjnym, wypłata dodatków osłonowych i in. wynikających z obowiązujących ustaw.
Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Ożarowie	Przeciwdziałanie problemom dotyczącym nadużywania alkoholu, organizowanie kolonii dla dzieci, praca terapeuty do spraw uzależnień w Punkcie Konsultacyjno – Informacyjnym o Problemach Alkoholowych, pozalekcyjne zajęcia dla dzieci o charakterze opiekuńczo – wychowawczym z programem profilaktycznym dla dzieci z grup ryzyka.
Zespół Interdyscyplinarny ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie w Ożarowie	Wspieranie i pomoc rodzinom w przewycięzaniu problemu przemocy, realizacja gminnego programu przeciwdziałania przemocy w rodzinie (lata 2024 - 2030), praca w grupach diagnostyczno – pomocowych, realizacja procedury Niebieskiej Karty.
Placówki służby zdrowia z terenu Gminy Ożarów	Działalność w zakresie profilaktyki i opieki zdrowotnej.
Placówki oświatowo – wychowawcze z terenu Gminy Ożarów	Działalność edukacyjno – wychowawcza, organizowanie wypoczynku, wsparcie psychologiczno – pedagogiczne dla rodzin i dzieci, zajęcia na pływalni.
Grupy świetlicowe przy szkołach na terenie Gminy Ożarów	Organizowanie zajęć pozaszkolnych, organizowanie dzieciom czasu wolnego.
Katolickie Centrum Pomocy Rodzinie	Działalność charytatywna, organizowanie paczek świątecznych.
Poradnia Psychologiczno – Pedagogiczna w Ożarowie	Działalność diagnostyczna, terapeutyczna, profilaktyczna, doradcza. Diagnozowanie poziomu rozwoju, potrzeb i możliwości oraz zaburzeń rozwojowych i zachowań dysfunkcyjnych dzieci i młodzieży. Prowadzenie terapii dzieci i młodzieży.

Komisariat Policji w Ożarowie	- Przeciwdziałanie przemocy domowej, działania w sytuacjach kryzysowych,
Straż Miejska	-Informowanie społeczności lokalnej o stanie i rodzajach zagrożeń, inicjowanie i uczestnictwo w działaniach mających na celu zapobieganie popełnianiu przestępstw, wykroczeń i zjawiskom kryminogennym i współdziała w tym zakresie z organami państwowymi, samorządowymi i organizacjami społecznymi .
Kurator Sądowy	-Sprawowanie nadzoru w sprawach opiekuńczych dotyczących ograniczenia władzy rodzicielskiej oraz wspieranie rodziny w której pełni dozór.

W Ośrodku Pomocy Społecznej w Ożarowie działa Punkt Interwencji Kryzysowej, w którym udzielane jest wsparcie psychologiczne oraz porady prawne według harmonogramu:

- **psycholog** – każdy poniedziałek od godz.11.00-14.00
- **radca prawny** – środa od godz. 10.00

Ponadto na parterze budynku działa Punkt Konsultacyjno – Informacyjny czynny od poniedziałku do piątku w godz.14.00 - 20.30, w ramach którego prowadzona jest działalność skierowana dla wszystkich mieszkańców gminy Ożarów, a w szczególności do osób: znajdujących się w sytuacjach kryzysowych , uzależnionych od alkoholu i innych środków odurzających, uzależnionych od telefonu, Internetu, doświadczających przemocy domowej , stosujących przemoc oraz członków ich rodzin.

- **dyżur specjalisty terapii uzależnień dla dzieci i młodzieży**- każdy ostatni czwartek miesiąca w godz.16.30 - 20.30
- **dyżur instruktora terapii uzależnień** -każdy wtorek w godz.15.00 - 18.00
- **bezpłatne porady prawne** - każdy ostatni piątek miesiąca w godz.15.00 - 18.00
- **dyżur psychologa - terapeuty** w każdy czwartek w godzinach: 13.00 – 16.00

V. CELE, ZADANIA I WSKAŹNIKI PROGRAMU

Cel główny:

Zapewnienie zintegrowanego i kompleksowego systemu wsparcia rodziny na terenie Gminy Ożarów.

Cele szczegółowe:

- Wspieranie rodziny w wychowaniu dziecka oraz w pełnieniu funkcji opiekuńczo – wychowawczej
- Zapewnienie bezpieczeństwa dziecku i rodzinie.

- Rozwój placówek wsparcia dziennego.
- Zapobieganie powstawaniu sytuacji kryzysowych wymagających interwencji oraz rozwiązywanie już istniejących.

Zadania:

- Zapewnienie pomocy materialnej i rzeczowej potrzebującym rodzinom
- Objęcie dożywianiem wszystkich dzieci tego wymagających
- Monitorowanie sytuacji zdrowotnej dzieci z rodzin dysfunkcyjnych
- Współpraca Ośrodka Pomocy Społecznej i placówek oświatowych oraz służby zdrowia dotyczące reagowania na sygnały świadczące o zaniedbaniach rodziców wobec dzieci oraz problemach opiekuńczo – wychowawczych rodziców
- Współpraca Ośrodka Pomocy Społecznej z Sądem i Kuratorem Sądowym
- Pomoc osobom doznającym przemocy w rodzinie w znalezieniu miejsc w ośrodkach dla takich osób przeznaczonych
- Współfinansowanie pobytu dziecka w rodzinie zastępczej, rodzinnym domu dziecka, placówce opiekuńczo – wychowawczej
- Wsparcie asystenta dla rodzin mających problemy w wypełnianiu funkcji opiekuńczo – wychowawczej
- Utworzenie placówek wsparcia dziennego
- Dofinansowanie działalności placówek wsparcia dziennego
- Zapewnienie dostępności poradnictwa specjalistycznego oraz organizowanie i informowanie miejscach udzielania pomocy
- Podnoszenie kompetencji rodzin tego wymagających w zakresie pełnienia prawidłowych funkcji opiekuńczo – wychowawczych poprzez organizowanie szkoleń, warsztatów, konsultacji i poradnictwa oraz udostępnianie literatury fachowej
- Działania aktywizujące zawodowo i społecznie na rzecz rodzin w ramach projektu aktywnej integracji
- Monitorowanie środowisk zagrożonych uzależnieniami, motywowanie do podjęcia terapii przez rodziców dzieci ze środowisk zagrożonych oraz monitorowanie terapii rodziców
- Monitorowanie sytuacji dzieci z rodzin zagrożonych kryzysem, w tym niewydolnych wychowawczo, w których występują problemy przemocy, uzależnień lub długotrwała choroba
- Organizowanie dla rodzin spotkań ze specjalistami
- Praca z rodziną biologiczną dziecka umieszczonego w pieczy zastępczej

Wskaźniki realizacji działań:

1. Liczba rodzin i dzieci objętych pomocą

2. Liczba dzieci korzystających z posiłków
3. Liczba rodzin korzystających z pomocy żywnościowej
4. Liczba osób dorosłych i dzieci przebywających w ośrodkach interwencji kryzysowej
5. Liczba wspieranych rodzin i liczba zatrudnionych asystentów
6. Liczba działających placówek wsparcia dziennego
7. Liczba dzieci objętych opieką placówek wsparcia dziennego
8. Liczba osób, które podjęły zatrudnienie w wyniku działań aktywizujących zawodowo
9. Liczba i rodzaj miejsc poradnictwa specjalistycznego oraz udzielonych porad
10. Liczba rodzin i dzieci objętych monitorowaniem

VI. ODBIORCY PROGRAMU

- 1) Rodziny przeżywające trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo – wychowawczych.
- 2) Dzieci i młodzież, którym rodzina nie zapewnia należytej opieki.
- 3) Przedstawiciele instytucji oraz służb pracujących na rzecz dzieci i rodzin.

VII. PRZEWIDYWANE EFEKTY REALIZACJI PROGRAMU

Spodziewanym efektem realizacji Programu ma być polepszenie sytuacji dziecka i rodziny, poczucia bezpieczeństwa socjalnego, ograniczenie patologii społecznej, zminimalizowanie negatywnych zachowań oraz stworzenie skutecznego systemu wsparcia dla rodziny i dziecka.

1. Poprawa funkcjonowania rodziny oraz warunków rozwoju dziecka w środowisku rodzinnym
2. Poprawa stanu bezpieczeństwa dziecka i rodziny
3. Wzrost poziomu zaspakajania potrzeb dzieci i rodzin w zakresie opieki i wychowania.

VIII. REALIZATORZY PROGRAMU

Koordynatorem Programu jest Ośrodek Pomocy Społecznej w Ożarowie przy współpracy z następującymi instytucjami:

- Urzędem Miejskim w Ożarowie
- Gminną Komisją Rozwiązywania Problemów Alkoholowych
- Zespołem Interdyscyplinarnym ds. Przeciwdziałania Przemocy Domowej

- Sądem Rejonowym w Opatowie
- Placówkami Oświatowymi
- Zakładami Opieki Zdrowotnej
- Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie w Opatowie
- Organizacjami pozarządowymi
- Poradnią Psychologiczno – Pedagogiczną dla dzieci i młodzieży w Ożarowie
- Katolickim Centrum Pomocy Rodzinie.
- Klubami Seniora
- Dziennym Domem Seniora
- Centrum Opiekuńczo-Mieszkalnym
- Komisariatem Policji
- Strażą Miejską

IX. ŹRÓDŁA FINANSOWANIA

Źródłem finansowania Gminnego Programu Wspierania Rodziny są:

- Rządowe programy
- Środki własne gminy
- Środki unijne

X. MONITORING I EWALUACJA

Koordynatorem Gminnego Programu Wspierania Rodziny na lata 2025 - 2027 jest Ośrodek Pomocy Społecznej w Ożarowie, który będzie corocznie przedkładał Burmistrzowi Ożarowa sprawozdanie z realizacji Gminnego Programu Wspierania Rodziny.